

Obsah

Úvod	V
Seznam použitých zkratk	XVII
Kapitola I. Historický vývoj podílového spoluvlastnictví	1
1. Římskoprávní éra	1
2. Obecný zákoník občanský	3
3. Zákon č. 141/1950 Sb. (tzv. střední občanský zákoník)	4
4. Zákon č. 40/1964 Sb. (občanský zákoník), ve znění účinném do 31. 12. 1991	5
5. Občanský zákoník ve znění účinném od 1. 1. 1992	6
6. Právní úprava de lege ferenda	7
Kapitola II. Doktrinální, literární a judikatorní podklad podílového spoluvlastnictví	10
Kapitola III. Teoretické otázky podílového spoluvlastnictví ..	15
1. Obecné otázky podílového spoluvlastnictví	15
2. Legislativní vymezení pojmu (institutu) spoluvlastnictví	20
2.1. Obecný zákoník občanský	20
2.2. Stávající občanskoprávní úprava	21
2.3. Úprava de lege ferenda	21
3. Doktrinální a faktické pojetí spoluvlastnictví	22
4. Členění spoluvlastnictví	23
Kapitola IV. Podílové spoluvlastnictví v jiných právních předpisech	24
1. Vztah občanského zákoníku a zvláštních právních předpisů	24
2. Zvláštní právní úprava	25
Kapitola V. Obecné otázky úpravy podílového spoluvlastnictví v občanském zákoníku	29
1. Podílové spoluvlastnictví v občanském zákoníku – obecně	29
1.1. Právní úprava režimu podílového spoluvlastnictví v občanském zákoníku	29
1.2. Podstata a pojetí podílového spoluvlastnictví	30
2. Subjekty podílového spoluvlastnictví	31
2.1. Obecně	31
2.1.1. Fyzické osoby	31

2.1.2. Právnícké osoby	32
2.1.3. Stát	32
2.2. Subjektové členění podílového spoluvlastnictví	34
3. Předmět podílového spoluvlastnictví	34
4. Vznik podílového spoluvlastnictví	37
4.1. Obecně	37
4.2. Způsoby vzniku podílového spoluvlastnictví	38
4.2.1. Smlouvou	38
4.2.2. Děděním	41
4.2.3. Rozhodnutím státního orgánu	42
4.2.4. Na základě jiných skutečností stanovených zákonem či na základě zákona	42
4.2.5. Nabývání spoluvlastnického práva k nové věci	47
5. Přídavné spoluvlastnictví v návrhu nového občanského zákoníku	48
Kapitola VI. Podílové spoluvlastnictví a společné jmění manželů	53
1. Obecně	53
2. Dualita forem spoluvlastnictví	53
3. Kvalitativní a kvantitativní odlišení podílového spoluvlastnictví a společného jmění manželů	55
4. Kombinace podílového spoluvlastnictví a společného jmění manželů	56
4.1. Podílové spoluvlastnictví a společné jmění manželů – vznik	56
4.2. Nakládání se spoluvlastnickým podílem ve společném jmění manželů	60
4.3. Podílové spoluvlastnictví a společné jmění manželů – aspekty zániku, zrušení a vypořádání	63
Kapitola VII. Podílové spoluvlastnictví a trestní právo	70
1. Obecně	70
2. Trestněprávní literatura a judikatura	71
Kapitola VIII. Spoluvlastnický podíl	74
1. Spoluvlastnický podíl – pojem a pojetí	74
1.1. Obecně	74
1.2. Obecný zákoník občanský	74
1.3. Úprava de lege ferenda	75
1.4. Úprava obsažená v občanském zákoníku	75
2. Charakter spoluvlastnického podílu	76
3. Důkaz spoluvlastnictví	77
4. Určení spoluvlastnického podílu	78
5. Změna velikosti spoluvlastnického podílu	80
6. Práva a povinnosti spoluvlastníků v režimu občanského zákoníku	81
6.1. Obecně	81
6.2. Společná práva spoluvlastníků	81

6.3. Konkretizace práv a povinností spoluvlastníků	88
6.4. Práva spoluvlastníka na jeho podíl	88
6.5. Konkurence práv spoluvlastníka	95

Kapitola IX. Podílové spoluvlastnictví a bezdůvodné obohacení	97
1. Obecně	97
2. Judikatorní vývoj problému do roku 1990	97
3. Aktuální judikatorní vývoj	99
4. Ústavněprávní přístup k problému	103
5. Započtení pohledávek týkajících se bezdůvodného obohacení v rámci podílového spoluvlastnictví	105

Kapitola X. Ekonomické využití společné věci, rozhodování spoluvlastníků a hospodaření spoluvlastníků se společnou věcí – práva a povinnosti spoluvlastníků	107
1. Obecně	107
2. Pojem „právní úkon týkající se společné věci“	107
3. Pasivní solidarita	110
4. Aktivní solidarita	118
5. Hospodaření se společnou věcí – pojem	120
6. Právní režim hospodaření se společnou věcí	121
6.1. Dohoda spoluvlastníků	121
6.2. Princip majorizace	123
6.3. Rozhodování o hospodaření se společnou věcí na základě rozhodnutí soudu	128
7. Způsoby hospodaření se společnou věcí	129
7.1. Správa společné věci	130
7.1.1. Obecně	130
7.1.2. Určení správy a správce společné věci	130
7.1.3. Pojem správy společné věci	131
7.1.4. Úprava de lege ferenda	132
7.2. Oprava, úprava, údržba, změna společné věci	133
7.3. Investice do společné věci a náklady na věc	134
7.4. Užívání společné věci	137
7.4.1. Obecně	137
7.4.2. Užívání společné věci na základě rozhodnutí soudu	138
7.4.3. Užívání společné věci na základě majorizace	140
7.4.4. Užívání bytu ve společném domě	141
7.4.5. Nájemní vztahy	146
7.4.6. Jiné případy užívání společné věci	148
8. Důležitá změna společné věci	149
8.1. Pojem důležité změny společné věci	149
8.2. Postup menšinového spoluvlastníka	150
8.3. Návrh úpravy v občanském zákoníku de lege ferenda	151
9. Ekonomické využívání společné věci většinovým spoluvlastníkem a nároky menšinových spoluvlastníků	154

10. Hospodaření se společnou věcí (správa společné věci) de lege ferenda	161
Kapitola XI. Předkupní právo spoluvlastníků	167
1. Obecně	167
2. Pojem převodu spoluvlastnického podílu	167
2.1. Převod x přechod spoluvlastnického podílu	167
2.2. Úplatný a bezúplatný převod spoluvlastnického podílu	168
3. Subjektová diferenciacie převodu podílu	171
3.1. Obecně	171
3.2. Převod spoluvlastnického podílu na osoby blízké	171
3.3. Převod spoluvlastnického podílu na osoby nikoliv blízké	172
3.3.1. Obecně	172
3.3.2. Charakter předkupního práva	173
3.3.3. Právní režim předkupního práva spoluvlastníků	173
3.3.4. Realizace předkupního práva spoluvlastníků a tzv. nabídka k výkupu	173
3.3.5. Porušení předkupního práva	175
3.3.6. Následky porušení předkupního práva	178
3.3.7. Realizace předkupního práva oprávněnými osobami	180
3.3.8. Zánik předkupního práva	181
3.4. Předkupní právo s dopadem do sféry jiných právních předpisů	182
3.5. Předkupní právo de lege ferenda	183
Kapitola XII. Ukončení a likvidace spoluvlastnického vztahu dohodou spoluvlastníků	185
1. Likvidace spoluvlastnictví – obecně	185
2. Dohoda o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví	185
2.1. Obecně	185
2.2. Obecný zákoník občanský	186
2.3. Úprava obsažená ve stávajícím občanském zákoníku	187
2.3.1. Pojetí dohody	187
2.3.2. Obsah dohody	188
2.3.3. Forma dohody	192
2.3.4. Potvrzení o vypořádání	192
2.4. Navrhovaná úprava de lege ferenda	194
Kapitola XIII. Ukončení a likvidace spoluvlastnického vztahu rozhodnutím soudu	195
1. Předpoklady zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví rozhodnutím soudu	195
2. Subjekt oprávněný k podání návrhu na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví	196
3. Předmět vypořádání	197
4. Způsoby vypořádání	198

4.1. Obecně	198
4.2. Rozdělení věci	199
4.2.1. Obecně	199
4.2.2. Reálné rozdělení věci z hlediska nákladů na rozdělení	200
4.2.3. Rozdělení nemovitostí	201
4.2.4. Praktické aspekty reálného dělení společné věci	203
4.2.5. Reálné rozdělení věci – kombinovaný způsob vypořádání	205
4.3. Přeměna podílového spoluvlastnictví budovy na vlastnictví jednotek	205
4.4. Příkázání věci	209
4.4.1. Obecně	209
4.4.2. Subjektivní předpoklady a hlediska rozhodná pro příkázání věci – zájem spoluvlastníka a jeho solventnost	210
4.4.3. Objektivní předpoklady a hlediska rozhodná pro příkázání věci – účelné využití věci a velikost spoluvlastnických podílů	211
4.4.4. Přiměřená náhrada	214
4.4.5. Bytová náhrada při vyklizení po zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví	218
4.5. Nařízení prodeje věci a rozdělení výtěžku	219
5. Možnost nezrušení a nevypořádání podílového spoluvlastnictví – obecně	221
6. Předpoklady zachování podílového spoluvlastnictví	222
7. Vztah ustanovení § 142 odst. 2 a § 3 odst. 1 ObčZ	222
8. Důvody zvláštního zřetele hodné pro nezrušení a nevypořádání podílového spoluvlastnictví	224
8.1. Vymezení	224
8.2. Procesní stránka	226
9. Zřízení věcného břemene při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví	227
10. Ochrana osob, jimž přísluší práva na nemovitosti váznoucí	228
11. Navrhovaná úprava de lege ferenda	229

Kapitola XIV. Hmotněprávní a procesněprávní aspekty žalob z podílového spoluvlastnictví – exkurs

1. Úvod	235
2. Žaloby mezi podílovými spoluvlastníky a třetími osobami	235
2.1. Obecné typy žalob	235
2.2. Žaloby týkající se spoluvlastnických práv vedené proti třetím osobám	237
3. Žaloby mezi podílovými spoluvlastníky	237
3.1. Vlastnické žaloby mezi spoluvlastníky	237
3.2. Řízení ve věcech převodu spoluvlastnického podílu	238
3.3. Řízení ve věcech hospodaření se společnou věcí	240
3.4. Žaloby o určení spoluvlastnického práva	243

3.4.1. Naléhavý právní zájem na požadovaném určení	243
3.4.2. Formulace žalobního petitu	245
3.5. Řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví	247
3.5.1. Řízení před soudem I. stupně	247
3.5.2. Odvolací řízení	251
3.5.3. Dovolací řízení	254
3.5.4. Úmrtí účastníka v řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví	255
3.5.5. Rozhodování o náhradě nákladů řízení	256
4. Řízení ve věcech podílového spoluvlastnictví a dobré mravy	258

Kapitola XV. Zahraniční právní úpravy podílového spoluvlastnictví 261

1. Úvod	261
2. Jednotlivé zahraniční právní úpravy	262
2.1. Kontinentálně-evropská právní kultura	262
2.1.1. Švýcarsko	262
2.1.2. Německo	266
2.1.3. Rakousko	272
2.1.4. Španělsko	277
2.1.5. Itálie	279
2.1.6. Lichtenštejnsko	282
2.1.7. Malta	285
2.1.8. Slovensko	290
2.1.9. Polsko	293
2.1.10. Litva	302
2.1.11. Lotyšsko	306
2.1.12. Rusko	308
2.1.13. Kazachstán	316
2.1.14. Uzbekistán	318
2.2. Anglo-americká právní kultura	318
2.2.1. Anglie	318
2.2.2. Quebec	320
2.3. Právní kultury Asie a Afriky	322
2.3.1. Čína	323

Judikatura týkající se podílového spoluvlastnictví 327

I. Obecné otázky a vznik spoluvlastnictví	327
1. Obecná judikatura	327
2. Pojem a pojetí spoluvlastnictví	327
3. Předmět spoluvlastnictví	328
4. Vznik spoluvlastnictví	328
5. Použitelná judikatura k obecnému zákoníku občanskému	331
II. Spoluvlastnický podíl	331
1. Pojetí spoluvlastnického podílu	331
2. Určení spoluvlastnického podílu	332
3. Změna velikosti spoluvlastnického podílu	333

III. Práva a povinnosti spoluvlastníků	333
1. Práva a povinnosti spoluvlastníka a trestní právo	333
2. Společná práva spoluvlastníků	334
3. Práva spoluvlastníka na jeho podíl	334
4. Konkurence práv spoluvlastníka	336
5. Použitelná judikatura k obecnému zákoníku občanskému uveřejněná v komentáři k obecnému zákoníku občanskému ..	336
IV. Podílové spoluvlastnictví a bezdůvodné obohacení	337
1. Podílové spoluvlastnictví a bezdůvodné obohacení	337
2. Započtení pohledávek z bezdůvodného obohacení v rámci podílového spoluvlastnictví	339
V. Ekonomické využití společné věci, rozhodování spoluvlastníků a hospodaření spoluvlastníků se společnou věcí	340
1. Solidarita spoluvlastníků	340
2. Pojem a právní režim hospodaření se společnou věcí	341
3. Správa společné věci	344
4. Oprava, úprava, údržba, změna společné věci	345
5. Investice do společné věci a náklady na ni	345
6. Užívání věci – obecně	347
7. Užívání bytu ve společném domě (rodinného domu)	348
8. Nájemní vztahy	350
9. Jiné případy užívání věci	352
10. Důležitá změna společné věci	352
11. Použitelná judikatura k obecnému zákoníku občanskému citovaná v komentáři k obecnému zákoníku občanskému ..	353
VI. Předkupní právo	354
1. Převod spoluvlastnického podílu	354
2. Právní režim předkupního práva v občanském zákoníku ..	355
3. Předkupní právo s dopadem do sféry jiných právních předpisů	360
VII. Zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví dohodou spoluvlastníků	361
1. Zrušení a vypořádání spoluvlastnictví dohodou – obecně ..	361
2. Obsah, forma a pojetí dohody o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví	361
VIII. Zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví rozhodnutím soudu	362
1. Předmět vypořádání	362
2. Vypořádání spoluvlastnictví – obecně	363
3. Způsoby vypořádání – obecně	364
4. Reálné rozdělení společné věci	366
5. Rozdělení bytového domu (budovy) na jednotky podle zákona č. 72/1994 Sb.	369
6. Příkázání věci – obecně	370
7. Předpoklady a podmínky pro příkázání věci – zájem spoluvlastníka a jeho solventnost	371
8. Předpoklady pro příkázání věci – velikost spoluvlastnických podílů a účelné využití věci	372

9.	Přiměřená náhrada	374
10.	Nařízení prodeje a rozdělení výtěžku podle spoluvlastnických podílů	377
11.	Okolnosti zvláštního zřetele hodné jako důvod nezrušení a nevypořádání podílového spoluvlastnictví	377
12.	Zřízení věcného břemene při vypořádání společné věci reálným rozdělením	380
13.	Ochrana oprávněných osob	381
14.	Použitelná judikatura k obecnému zákoníku občanskému uveřejněná v komentáři k obecnému zákoníku občanskému	381
IX.	Právní aspekty žalob z podílového spoluvlastnictví	383
1.	Žaloby mezi podílovými spoluvlastníky a třetími osobami – obecné typy žalob	383
2.	Žaloby mezi podílovými spoluvlastníky a třetími osobami týkající se výkonu spoluvlastnických práv spoluvlastníků ...	383
3.	Vlastnické žaloby mezi podílovými spoluvlastníky	384
4.	Řízení ve věcech převodu spoluvlastnického podílu	384
5.	Řízení ve věcech hospodaření se společnou věcí	385
6.	Žaloby o určení spoluvlastnického práva	386
7.	Řízení o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví ..	387
8.	Různé	396
9.	Použitelná judikatura k obecnému zákoníku občanskému uveřejněná v komentáři k obecnému zákoníku občanskému ..	396
	Přehled použité literatury	399
	Věcný rejstřík	405